

יב א מיי פ"ז מהלכות מקי ממון הלכה ד סמג עיני סח טו"ש"ע ח"מ סימן שלח סעף ג: יב ב מיי שם הלכה ה ועיי בהשגות ובמ"מ טו"ש"ע שם סעף ד: יד ג מיי שם ופ"ג הל' יג סמג שם טו"ש"ע שם סעף ה ועיין בהשגות וסימן שלח סעף ג ופ"ג שם סעף ה: טו ד מיי שם פ"ג הלכה ה ועיין בהשגות ובמ"מ סמג שם טו"ש"ע ח"מ סימן שלח סעף ה: טז ה מיי שם טו"ש"ע שם סעף ג: יז ו מיי שם פ"ד הלכה ג סמג שם: יח ז מיי שם פ"ג הלכה יד טו"ש"ע ח"מ ס"י שלח סעף ה בהג"ה: יט ה טור ש"ע ח"מ ס"י שלח סעף ה בהג"ה עיין בטור וצ"ח שם ובסימן שלח:

מוסף רש"י

ואם הכניס ברשות בעל החצר חייב. במקו, דמי אמר ליה עול, עול ואטור לך קאמר ליה (ב"מ פ"א: ב"ב טו). רבי אומר כו' עד שיקבל עליו לשמור. דעול ומי עטור לך קאמר ליה (ב"מ פ"א: תברא. קטין אהדיי (יבמות ג.) קשיל רישא לסיפא (כתובות ש"ה). פטור מדיני אדם. לשלם, וחייב בדיני שמים. פורענות לשלם לנשעים, שנמכין להספיד את ישראל (גיטין ג:).

אימא סיפא אם הכניס ברשות ב'. מימה לר"י אמאי לא דייק מתחלת הצגה דקתני שלא ברשות ושברתן בהמתו של בעל הבית פטור ברשות חייב דבסתמא קביל עליה נטירותא כרבנן וקשה להוזהר בהן בעל הקדירות חייב כרזי ועל הצגה צפני ענמה היה יכול להקשות רישא וסיפא רבנן ומציעתא רבי וי"ל דמרישא אין יכול לדקדק דשפיר מתוקמא כרזי ושלח ברשות דנקט משום דצעי למתני ואם הוזהר בהן בעל הקדירות חייב אצל לא מצי למימר דכולה רבנן ושלח ברשות דנקט משום שברתן בהמה של בעל הבית פטור דמשום הא לא אנטרין דהא צהדיא קתני סיפא ואם הכניס ברשות בעל החצר חייב וא"ת צגה דהכניס שורו היכי מצי למימר נגח לשורו של בעל הבית חייב דוקא שלא ברשות הא ברשות פטור צגלמא קדירות ופירות פטור דכיון דמאליה הוזהר בהמתו של בעל הבית דין (ט) שיפטור לרזי דאמר בסתמא לא קביל עליה נטירותא אצל כשנגח שורו לשורו של בעל הבית אפילו לרזי דלא מקבל עליה נטירותא אמאי פטור ברשות לא יהא אלא חצר השומפין וחצר השומפין חייב וי"ל דעכשיו סובר דלרזי כשמכניס שורו ברשות הרי הוא כאלו מפרש צהדיא שיפטור כל אחד ואחד צגלמא שורו וצכל זקין ולפי האמת לרזי אם הכניס שורו ברשות הזקן חייב הוזהר פטור כדאמרין לקמן גבי כנוס שורך ואשמרנו:

ואפילו נשברו ברוח. ולא דמי להא ציתא קמך דפרק הזהב (ב"מ מט: וסו.) (א) דלזין אלא מלאה נמוס הוא לו ואפילו נותן לו שכן אמר התם דלא מקבל עליה נטירותא ואין נוטל שכן שמירה אלא שכן ציתא:

הזהר זה שר"א תאב"ב. אין לפרש ללכך פטור דחשיב כרוח שאינה מנזיה דהא לקמיה אמרינן דברשות חייב גבי היה אוכל חטין והתריז ומת משום דברשות מקבל עליה נטירותא ומה צדק והלא ש"ס פטור כרוח שאינה מנזיה דכפי' צריש המניח (לעיל דף טו:) אלא היינו טעמא כיון צממתכוין מציא עליו דבר שמויקו אינו ראווי זה להתחייב כך: **באפרותא**. והא דלא אשמעינן צשאכרירותא לרבותא נקט סס המות אע"פ שהיתה אצודה לגמרי מן העולם אפ"ה פטור מדיני אדם: **שנכנסה** צמחון. רעותא נקט שאף על גב שזה משמכר צרחיים לריך רשות: **אן דלמא אפילו מע"מא נמי**. וא"ת דאפילו נשברו כרוח מנזיה אמר לעיל דקביל וי"ל דמבעיא ליה אי הוי דמוי צעלמא או לא ועי"ל נטירותא דעלמא כגון צבהמות של אחרים דלא מסיק אדעתיה שיכנסו צחצחו ויגחו את שורו של זה מצעיא ליה אצל אס יאל השור חוץ מחצרו של בעל הבית וצאו שוורים ונגמחו לא מצעיא ליה דהא פשיטא דמקבל עליה נטירותא אפילו מעלמא כיון שיאל חוץ לחצר: **מאי** לאו פטור בע"ה החצר וחייב בע"ה החצר. וא"ת וילך ויתבע מצעל השור ויש לוומר כגון דההוא שור של חרש שטפה וקטן דלאו בני תשלומין נינהו אי"נ זה יתבע מצעל החצר ובעל החצר יתבע מצעל השור:

מתני' היה אינו או בנו. של בעל הבית צמחו: **משלם אס הכופר**. בגמ' [מס:] פריך הא תס הוא ואמאי נקט הכי: **גב' טעמא דשלח ברשות**. משום הכי אס הוזהר בהם בעל קדירות חייב: **מני רזי היא**. דאמר בסיפא צכולן אינו חייב כו' דקס"ד דלרבנן כי היכי דבעל חצר ברשות מיחייב צנוקי קדירות דבסתמא קביל עליה נטירותא הכי נמי מיחייב בעל קדירות צנוקי בעל הבית דבסתמא כי יהיז ליה בעל הבית רשותא למיעל קביל עליה קדר נטירותא דלא לזקון קדירותיו לצעל החצר: **סברא**. קשה אהדי רישא וסיפא דת"ק ומי ששנה זו לא שנה זו ומתני' היא אליבא דרבנן מר סבר פליגי רבנן עליה דרזי ומר סבר לא פליגי: **אפי' נשצין צרות**. דעול ואנטריה לך קאמר ליה אצל בעל קדירות לא קביל עליה מדי: **לא שנו**. הא דקמני אס הוזהר בהן בעל הפירות חייב: **אצל אלוה**. יומר מדלי' ומתה: **צאפרותא**. עשצ דעצידא למיכליה והוא סס המות לצהמה: **ופסריו**. אנפורד"א צלע"ו: **כיון היכא דקביל עליה נטירותא**. כיון לרבנן סתמא ולרזי דאמר ליה כנוס שורך ואני אשמרנו: **דנפשיה**. שלא יגמחו שורו ולא ישכנו כלצו: **הוא**

הבית וכו': אמר רב ילא שנו אלא שהוחלקה בהן האבל אכלה פטור מאי טעמא הוה לה שלא תאכל אמר רב ששת אמיא (ז) כי גיים ושכיב רב אמר להא שמעתא דתניא (ח) הגותן סס המות לפני בהמת חבירו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים סס המות הוא דלא עבידא דאכלה אבל פירות דעבידא דאכלה בדיני אדם נמי מיחייב ואמאי הוויא לה שלא תאכל אמרי הוא דרין אפילו פירות נמי פטור מדיני אדם והא קמ"ל דאפי' סס המות נמי דלא עבידא דאכלה חייב בדיני שמים ואיבעית אימא סס המות נמי באפרותא דהיינו פירי: מיתביי והאשה שנכנסה לחוץ חטים אצל בעל הבית שלא ברשות ואכלתן בהמתו של בעל הבית פטור אם הוזהר חייבת ואמאי נימא הוה לה שלא תאכל אמרי ומי עדיפא ממתניתין דאוקימנא שהוחלקה בהן ודקארי לה מאי קארי לה אמר לך בשלמא מתניתין קתני אם הוזהר בהן שהוחלקה בהן הוא אבל הכא קתני אם הוזהר ולא קתני בהן אכילה הוא דקתני ואידך אמר לך לא שנת ת"ש הכניס שורו לחצר בעה"ב שלא ברשות ואכל חטין והתריז ומת פטור ואם הכניס ברשות בעל החצר חייב ואמאי ה"ל שלא יאכל אמר רבא ברשות אשלא ברשות קרמית ברשות שמירת שורו קבל עליו ואפי' חנק את עצמו: איבעיא להו היכא דקביל עליה נטירותא מהו דנפשיה הוא דקביל עליה או דלמא אפילו נטירותא דעלמא קביל עליה ת"ש דתני רב יהודה בר סימון בנוקין דבי קרנא הכניס פירותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות ובה שור ממקום אחר ואכלן פטור ואם הכניס ברשות חייב מאן פטור ומאן חייב לאו פטור בעל חצר [וחייב בעל חצר] אמרי לא פטור בעל השור וחייב בעל השור ואי בעל השור מאי

מאן פטור מדיני אדם? וי"ל דאפילו נשברו כרוח מנזיה אמר לעיל דקביל וי"ל דמבעיא ליה אי הוי דמוי צעלמא או לא ועי"ל נטירותא דעלמא כגון צבהמות של אחרים דלא מסיק אדעתיה שיכנסו צחצחו ויגחו את שורו של זה מצעיא ליה אצל אס יאל השור חוץ מחצרו של בעל הבית וצאו שוורים ונגמחו לא מצעיא ליה דהא פשיטא דמקבל עליה נטירותא אפילו מעלמא כיון שיאל חוץ לחצר: **מאי** לאו פטור בע"ה החצר וחייב בע"ה החצר. וא"ת וילך ויתבע מצעל השור ויש לוומר כגון דההוא שור של חרש שטפה וקטן דלאו בני תשלומין נינהו אי"נ זה יתבע מצעל החצר ובעל החצר יתבע מצעל השור:

(א) לקמן טו: צ"מ פא': צ"ל מ. (ב) שבת צב: ועיי ועיי חוס' כמכות עה: ד"ה מצדל'. (ג) לקמן ז: (ד) יבמות כד: ועיי"ג. (ה) לקמן נו, (ו) צ"ל: הני, (ז) ועיין חוספות לקמן מח: ד"ה ועמוללן.

הגהות הב"ח

(א) במשנה עד שקבל עליו בעל הבית לשמור: (ב) רוב' ד"ה אילמא וכו' דין הוא שיפטור לרזי: (ג) ד"ה ואפילו וכו' דאינו אלא מלאה:

לעני רש"י

אנפורד"א [אנפורד"א]. מחלה בבמה.

רבינו חננאל

מתני'. הקדר שהכניס קדירותיו לחצר בעל הבית כול'. פיר', שלא ברשות, שאמ' לו בעל חצר אל חכניסם והכניסם, לפיכך חייב בעל קדירות בנוקי בהמות של בעל הבית, ואם הכניס ברשות, לרבנן קבילי קביל עליה בעל חצר נטירותא דקדירות ואפילו נשברו ברוח, אבל בעל קדירות לא מחייב אפילו בשתמא הכי אוקמה רבא להא מתניתין. תברא מי ששנה זו לא שנה זו. פי' שבעה היא ששבע, כדגריסין בפרק ואלו מגלחין בבמרא דסבך הנייר מאי תברא אמ' רב יצחק בריה דרב יהודה תברי בתי. פירוש אחר בוודאי שוברת את זו וזו ומי ששנה זו לא שנה זו. הכניס פירותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות כול'. אם הוזהר בהו חייב, אם רב לא שנו אלא הוזהר בהן בעל הפירות חייב, אלא בשתמא בהן, אבל אם הוזהר מן האכילה פטור. מאי טעמא, היה לה שלא תאכל. וסלקא בהכי דהא אוקמה רבא למתניתין הקדר שהכניס קדירותיו לחצר בעל הבית אם הכניס ברשות שמירת קדירות קביל עליו אפילו נשברו ברוח, וכן המכניס שורו לחצר בעל הבית אם הכניס ברשות אמרי שמירת שורו קביל עליו ואפילו חנק עצמו, שניוי ננהו לרבנן אליבא דרב. ארופתא דהני פירי. ס"א אפרותא, והוא סס המות של בהמה. אבל חטים והתריז ומת, פטור.